

ÚVOD DO PROBLEMATIKY KNIHOVNICKÝCH A INFORMAČNÍCH SLUŽEB

PhDr. Marie Šedá
metodik.knihovna@gmail.com

„Učitel ti může otevřít dveře, ale vstoupit do nich musíš ty sám.“

ZDROJE A STUDIJNÍ TEXTY

Doporučená literatura a zdroje

- Stöcklová, Anna – Služby knihoven : vybrané problémy. Praha 2008
- Informace pro knihovny
- Oborová brána KIV
- Koncepce rozvoje knihoven na léta 2021-2027 s výhledem do roku 2030
- Studijní texty pro knihovníky

Anna Stöcklová

- Informační potřeby
- Dynamičnost informačních potřeb
- Informační šumy a bariéry
- Zjišťování informačních potřeb
- VKIS – služby knihoven a právní rámec
- MVS a MMVS

Informace pro knihovny

The screenshot displays the website's header and navigation menu. The logo on the left consists of the letters 'IPK' in a stylized blue font, followed by the text 'INFORMACE PRO KNIHOVNY'. On the right side of the header, there are links for 'Kontakt', 'RSS', and 'English', along with a search bar containing the text 'Hledat' and a button labeled 'na webu'. Below the header is a blue navigation bar with ten menu items: 'Oborové báze dat', 'Odborné činnosti', 'Legislativa, standardy', 'Akce, vzdělávání', 'Statistika, dokumenty', 'Adresáře, e-konference', 'Soutěže a ceny', 'Spolky, sdružení', 'Programy podpory', and 'Koronavirus'. The main content area features a background image of book spines and a computer keyboard. The text 'Informace pro knihovny' is overlaid on the right side of the image.

IPK INFORMACE PRO KNIHOVNY

Kontakt RSS English Hledat na webu

Oborové báze dat Odborné činnosti Legislativa, standardy Akce, vzdělávání Statistika, dokumenty Adresáře, e-konference Soutěže a ceny Spolky, sdružení Programy podpory Koronavirus

Informace pro knihovny

Informace pro knihovny

- Oborové báze dat
- Odborné činnosti
- Legislativa, standardy
- Adresáře, e-konference
- Programy podpory
- Knihovnická a informační věda
- Česká terminologická databáze knihovnictví a informační vědy
- VISK – veřejné informační služby knihoven

Oborová brána KIV

Vstup do základního vyhledávání

[Hledat pokročile](#)

Vítáme vás v Oborové bráně KIV

Změnilo se:

- brána je hlouběji integrována v tomto portálu IPK, kde zajišťuje vyhledávání v oborových zdrojích a IPK je nově i jejím infoportálem
- byl ukončen provoz vyhledávače KIV v systému MetaLib. Současné vyhledávací okénko vede k oborové bráně KIV v Centrálním portálu knihoven jako novému vyhledávači

[Nápověda CPK](#) [Formulář pro zpětnou vazbu](#)

[Doporučené zdroje pro KIV](#)

[Přímý vstup do databáze LISA \(pro registrované uživatele NK ČR\)](#)

[Přímý vstup do databáze LISS \(pro registrované uživatele NK ČR\)](#)

[Zkuste přímo prohledat databáze podle tohoto seznamu](#)

[Seznam vybraných oborových portálů](#)

[Elektronicky dostupná a digitalizovaná periodika v Souborném katalogu ČR](#)

[Digitalizované knihy z oboru KIV v Souborném katalogu ČR](#)

[Zahraniční licencované zdroje](#)

[Naskenované katalogy](#)

Pro správné fungování Oborové brány je nutné mít v nastavení prohlížeče povoleny soubory cookies třetích stran, doporučujeme používat webové prohlížeče Mozilla Firefox, Microsoft Edge nebo Google Chrome v aktuální verzi. Používání prohlížeče Internet Explorer není doporučeno.

Základní
informace

Další
hesláře

Přehled
hesel

Redakční
rada

Metodické
informace

Tištěná
verze

Napsáno o
TDKIV

Vzdělávací
akce

České
normy KIV

Databáze
zkratek KZK

Terminologická databáze knihovnictví a informační vědy

Nacházíte se zde: Úvod

Aktuality

"knihovní" vs. "knihovnický"

V dolní části webové stránky *Metodické informace* najdete nově vysvětlení užití adjektiv "knihovní" a "knihovnický" vč. mnoha příkladů.

Odkazy do Wikidat a Wikipedie

V roce 2019 jsme v jednotlivých heslech v databázi TDKIV zveřejnili odkazy na položky termínů ve Wikidatech jako výsledek „Pilotního projektu zpřístupnění TDKIV v podobě propojených dat“. Položky ve Wikidatech nabízejí zpřesněné vztahy mezi pojmy.

Vyhledávání v bázích

TDKIV Terminologická databáze

KZK Databáze zkratek

Studijní texty

Oborové
báze dat

Odborné
činnosti

Legislativa,
standards

Akce,
vzdělávání

Statistika,
dokumenty

Adresáře, e-
konference

Soutěže a
ceny

Spolky,
sdružení

Programy
podpory

Koronavirus

Nacházíte se zde: Úvod > Akce, vzdělávání > Studijní texty

Studijní texty a e-learning

Obsahuje odkazy na zdroje vhodné ke studiu, mj. nově připravený přehled Studijní pomůcky pro knihovníky, dále na e-learningové kurzy, příručky atd.

Studijní materiály

Studijní pomůcky pro knihovníky

- hlavním cílem webu je usnadnit přípravu na zkoušky vztahující se k typovým pozicím z Národní soustavy povolání, resp. Národní soustavy kvalifikací
- velké množství dokumentů, snadné vyhledávání

Jinonické texty

- studijní texty od vyučujících Ústavu informačních studií a knihovnictví FF UK

- Akce, vzdělávání
- Vzdělávání pro knihovníky v ČR
- Akce Knihovnického institutu NK ČR pro odbornou veřejnost
- Knihovnické školy
- Studijní texty
 - E-learningový kurz katalogizace
- Národní soustava povolání a kvalifikací
- Analýza věkové, vzdělanostní a mzdové struktury pracovníků knihoven ČR

Studijní texty pro knihovníky - MSVK

- Texty zpracované dle Národní soustavy kvalifikací
 - pro středoškolskou úroveň
 - pro bakalářskou úroveň
 - pro mgr úroveň – v přípravě
- jde o celou škálu učebních textů

Studijní texty - NSK

Studijní texty pro kurzy profesní kvalifikace knihovník dle [Národní soustavy kvalifikací](#).

Studijní texty pro kurzy profesní kvalifikace knihovník (vysokoškolská úroveň č. 6)

[Akviziční činnosti v knihovnách](#)

[Formální a obsahová analýza textu, rychlé čtení](#)

[Odborná komunikace \(včetně cizojazyčné\) se čtenáři, uživateli a zákazníky v knihovnách](#)

[Organizace revize knihovního fondu](#)

[Orientace v aktuálně vydávaných titulech](#)

[Orientace na knižním trhu a v produkci ostatních informačních zdrojů](#)

[Orientace ve specializovaných elektronických informačních zdrojích](#)

[Ovládání automatizovaného knihovního systému](#)

[Poskytování bibliografických a rešeršních služeb ze specializovaných zdrojů v knihovnách](#)

[Poskytování meziknihovních a dodávacích služeb v knihovnách](#)

[Preventivní péče o knihovní fondy](#)

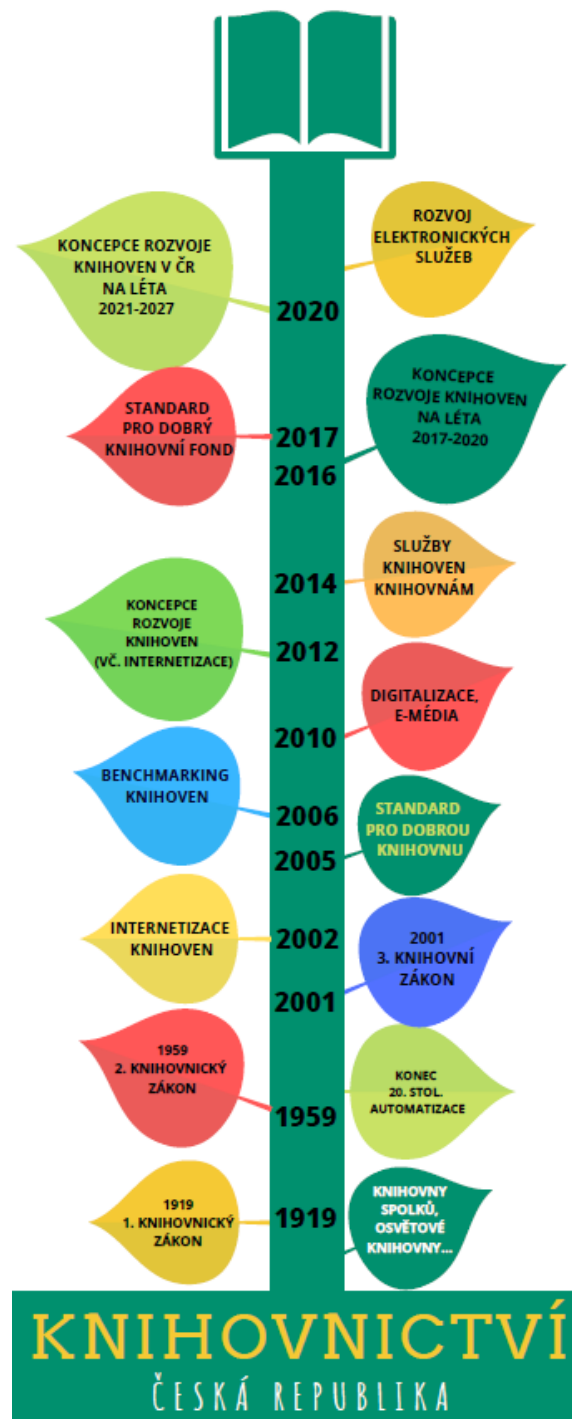
[Samostatné zajišťování chodu knihovny s univerzálním nebo specializovaným fondem s regionální působností](#)

[Správa a organizace fondů](#)

[Vyhledávání bibliografických a faktografických informací ze specializovaných zdrojů a jejich ověřování](#)

LEGISLATIVA

21.3.2022

KNIHOVNICTVÍ
ČESKÁ REPUBLIKA

Ministerstvo kultury

[MINISTERSTVO](#)[STRUKTURA](#)[DOTACE](#)[KKP](#)[NOVINKY A MÉDIA](#)[KONTAKTY](#)

[Úvodní stránka](#) / [Struktura](#) / [Literatura a knihovny](#)

Literatura a knihovny

[Kulturní dědictví](#)[Profesionální umění](#)[Literatura a knihovny](#)[Média a audiovize](#)[Autorské právo](#)[Zahraniční vztahy](#)[Evropské záležitosti](#)[Výzkum a vývoj](#)[Církev a náboženské společnosti](#)[Regionální a národnostní kultura](#)[Dotační řízení](#)[Příspěvkové organizace](#)[Ceny a ocenění](#)[Mezinárodní knižní veletrhy](#)

Činnost oddělení literatury a knihoven

Oddělení literatury a knihoven plní úkoly ministerstva jako ústředního článku státní správy pro oblast literatury, knižní kultury, neperiodického tisku a knihovnictví

[Metodiky a koncepce](#)[EVIDENCE KNIHOVEN, adresář knihoven evidovaných Ministerstvem kultury a související informace](#)

Databáze knihoven, informace o evidenci knihoven, vzory formulářů

[Adresáře příjemců povinných výtisků neperiodických publikací](#)

dle zákona č. 37/1995 Sb., o neperiodických publikacích, ve znění pozdějších předpisů naleznete na stránkách Národní knihovny

Základní legislativa

Oborové
báze dat

Odborné
činnosti

Legislativa,
standards

Akce,
vzdělávání

Statistika,
dokumenty

Adresáře, e-
konference

Soutěže a
ceny

Spolky,
sdružení

Programy
podpory

Koronavirus

Legislativa, standardy

Legislativní dokumenty

Koncepce, strategie, deklarace

Normy, standardy, doporučení

Mezinárodní doporučení

Nacházíte se zde: Úvod > Legislativa, standardy > Legislativní dokumenty

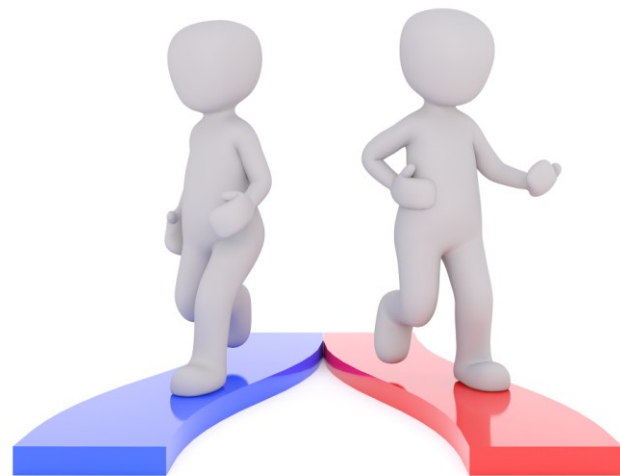
Rozcestník ke knihovnické legislativě

- Knihovní zákon 257/2001 Sb. a návazné prováděcí přepisy
- Povinný výtisk
- Autorské právo, kolektivní správa, půjčování zvukových záznamů
- Osiřelá díla
- Svobodný přístup k informacím
- Ochrana osobních údajů
- Sbírký muzejní povahy
- Archivní legislativa
- Požární ochrana a krizové řízení
- Katalog prací (Nařízení vlády č. 222/2010 Sb., o katalogu prací ve veřejných službách a správě)
- Ostatní legislativa a doporučení k činnosti knihoven
- Archiv

- Legislativa, standardy
- Legislativní dokumenty
 - Knihovní zákon 257/2001 Sb. a návazné prováděcí přepisy
 - Povinný výtisk
 - Autorské právo
 - Svobodný přístup k informacím
 - Osiřelá díla
 - Ochrana osobních údajů
 - Sbírký muzejní povahy
 - Archivní legislativa
 - Požární ochrana a krizové řízení
 - Ostatní legislativa a doporučení k činnosti knihoven

Jak nezabloudit mezi §§§

- Zákony
- Koncepce
- Metodické pokyny
- Výklady MK
- Etické kodexy
- Dokumenty IFLA

- Česká republika
- Ministerstvo kultury
- Národní knihovny
- Ministerstvo práce a sociálních věcí
- Ministerstvo pro místní rozvoj...

Legislativa podle subjektů

PARLAMENT ČR

- Zákony (Knihovní zákon, Zákon o právu autorském...)

VLÁDA

- Nařízení vlády (o platových poměrech, o katalogu prací,

MINISTERSTVA

- Vyhlášky (č. 88/2002 Sb. k provedení zákona č. 257/2001 Sb.)
- Metodické pokyny (k vymezení standardu VKIS, k zajištění výkonu RF, k vymezení standardu doplňování a aktualizace KF..)

RADA OBCE, KRAJE

- Nařízení rady ke zřízení přírodní památky, ...

KRAJ

- Obecně závazné vyhlášky (cena jízdného, přírodní rezervace, ...)

Typy dokumentů

ZÁKONY

- Knihovní zákon, Zákon o právu autorském, Zákon o povinném výtisku...

METODIKY A KONCEPCE

- Koncepce rozvoje knihovnictví, koncepce ČŽV..

NORMY, STANDARDY, DOPORUČENÍ

- Terminologie, názvosloví, standard pro dobrou knihovnu, standard pro dobrý fond...

STRATEGIE, DEKLARACE

- Strategie digitalizace, strategie celoživotního učení, Vídeňská deklarace 2009

MEZINÁRODNÍ DOPORUČENÍ

- Manifesty a doporučení IFLA, UNESCO

21.3.2022

21

K čemu je KONCEPCE užitečná?

- **Příprava vlastní koncepce knihovny, vlastní představy budoucnosti své knihovny**
- **Vládní materiál – možnost odkazovat na priority**
- Společné povědomí o trendech a prioritách
- Abychom si rozuměli - vymezení prostoru pro spolupráci
- **Kam směřujeme**
 - stanovení základních směrů rozvoje
 - co je důležité
 - jaké máme příležitosti
 - čeho se máme obávat
- **Dotační programy – financování a priority**

3 PILÍŘE

PRIORITA I.

Knihovny jako pilíře
demokracie a
přirozená centra
komunit

PRIORITA II.

Knihovny jako
vzdělávací a
vzdělanost
podporující instituce

PRIORITA III.

Knihovny jako
správci kulturního
a znalostního
bohatství

Koncepce rozvoje knihoven ČR na léta
2021-2027 s výhledem do r. 2030

10 nejdůležitějších cílů pro veřejné knihovny

1. Aktivně reagovat na potřeby uživatelů

2. Zahrnout rozvoj knihoven do strategických materiálů obcí

3. Rozvoj knihoven jako vzdělávacích, komunitních center

4. Zajistit v knihovnách odpovídající prostorové, technologické a materiální zázemí komunitních aktivit

5. Rozvíjet kompetence knihovníků pro zajištění komunitních funkcí knihoven.

6. Zajišťovat rovný přístup k informacím a zdrojům a dostupnost služeb knihoven

7. Poskytovat kvalitní vzdělávací akce pro své cílové skupiny

8. Spolupracovat s relevantními školami v obsluhovaných lokalitách

9. Podporovat regionální identitu

10. Vybavovat knihovny nejnovějšími technologiemi, umožnit uživatelům přístup k informacím

Knihovny jsou pilíře vzdělané, demokratické a kulturní společnosti

3 CESTY

**Koncepce rozvoje knihoven ČR na léta
2021-2027 s výhledem do r. 2030**

Odpovězte si na otázky

Jak se změní moje knihovna v příštích 10 letech?
Co pro to musím udělat?

Připravte si svou představu budoucnosti knihovny
Přesvědčte svého zřizovatele 😊, svého šéfa, své
okolí...

Jaké role by mohla mít dobrá knihovna?

FYZICKÉ MÍSTO

Knihovna slouží většině obyvatelstva pro každodenní život, má nezastupitelnou funkci pro společenský, kulturní a komunitní život obce.

Je pevným bodem v obci, je otevřena v režimu 7/24.

VZDĚLÁVACÍ A KULTURNÍ CENTRUM OBCE

Setkávání napříč generacemi, udržování paměti místa, podporování rozvoje čtenářství, kreativní činnosti – to vše může být vaše knihovna.

KOMUNITNÍ CENTRUM OBCE

Dnešní knihovna je především místem pečujícím o lokální komunitu, a to bez ohledu na velikost obce.

Právní vztahy

- Ve výpůjčním procesu se vztah mezi knihovnou a klientem řídí
 - OBČANSKÝM ZÁKONÍKEM
 - KNIHOVNÍM ŘÁDEM

Víte, že? Nový občanský zákoník obsahuje celkem 3 081 paragrafů.

Knihovní zákon a knihovnické služby

- Knihovní (výpůjční řád)
 - Práva a povinnosti knihovny
 - Práva a povinnosti uživatele
 - Souhlas s jeho dodržováním (podpis na přihlášce)
 - GDPR

Knihovní řád

- základní pravidla využívání knihovního fondu dané knihovny
- okruh uživatelů
- rozsah výpůjček, výpůjční lhůty, sankce
- ceník služeb
- kdo povoluje výjimky
- uplatnění nařízení GDPR
- [vzorový KŘ](#) - na webu NK ČR

Autorský zákon

- Zákon č. 121/2000 Sb.,
o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně
některých zákonů
(autorský zákon)

Autorský zákon

- hledá rovnováhu mezi právy autorů a právy uživatelů na přístup k informacím a vzdělávání
- knihovna není povinna sledovat dodržování AZ uživatelem, ale:
 - podporuje jeho dodržování (upozorňuje na AZ)
 - poskytuje-li vlastní službu, odpovídá za dodržení stanovených podmínek

Základní pojmy AZ

- AUTORSKÉ DÍLO

- jedinečný výsledek tvůrčí činnosti autora vyjádřený v jakékoliv objektivně vnímané podobě (dílo slovesné, divadelní, grafické, hudební, audiovizuální, architektonické, počítačový program atd.)

- AUTOR

- fyzická osoba, držitel autorských práv (např. autor, překladatel, výkonný umělec, vydavatel), má právo své dílo užít či udělit formou licenční smlouvy (výhradní či nevýhradní) oprávnění k užití jiné osobě

- KOLEKTIVNÍ SPRÁVCE

- zastupuje větší počet držitelů práv (Dilia, OSA, Integram atd.)

Formy užití díla

- rozmnožování
- rozšiřování (prodej)
- pronájem
- půjčování
- vystavování
- sdělování veřejnosti (živé provozování, vysílání, zveřejnění na internetu apod.)
- ...

Zákon č. 37/1995 Sb., o neperiodických publikacích

- Zákon č. 46/2000 Sb.,
o právech a povinnostech při
vydávání periodického tisku
a o změně některých dalších
zákonů
(tiskový zákon)

Povinný výtisk

- Vydavatel je povinen bezplatně a na svůj náklad odevzdat stanoveným knihovnám výtisk publikace.
- Tyto výtisky pak daná knihovna trvale uchovává, tvoří konzervační fond.
- **Příjemci povinného výtisku:**
 - 2x Národní knihovna ČR
 - 1x MZK
 - 1x VKOL
 - 1x příslušná krajská knihovna
 - ... + další nabídková povinnost

Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů

- upravuje práva a povinnosti při zpracování osobních údajů
- knihovny jsou ve smyslu tohoto zákona správci osobních údajů a musí se tímto zákonem řídit
- osobní údaj
- jakýkoliv údaj týkající se určeného nebo určitelného subjektu údajů (tedy údaj, díky němuž lze zjistit identitu nějaké fyzické osoby)

Zákon o svobodném přístupu k informacím

- upravuje pravidla pro poskytování informací a stanovuje podmínky práva svobodného přístupu k nim
- **Knihovny jsou z hlediska tohoto zákona v trojí možné roli:**
 - informační instituce, které pomáhají uživatelům získat informace od jiných organizací a institucí (VKIS)
 - instituce, jejichž prostřednictvím mohou být informace zveřejněny a opakovaně vyhledány (PV)
 - povinné subjekty, na které mohou být směřovány dotazy občanů

SYSTÉM KNIHOVEN

21.3.2022

System knihoven

knihovny zřizované Ministerstvem kultury

krajské knihovny zřízené orgány krajů

základní knihovny zřízené orgány obcí, příp. jinými subjekty

specializované knihovny

Ministerstvo kultury

- Je zřizovatelem:
 - Národní knihovny České republiky
 - Moravské zemské knihovny v Brně
 - Knihovny a tiskárny pro nevidomé K. E. Macana

Kraje

- Jsou zřizovatelem:
 - krajských knihoven
 - knihovny vědecké
 - Ostrava, Plzeň, Olomouc...
 - knihovny s městskou funkcí
 - Pardubice, Zlín, Karlovy Vary
 - tzv. „nové kraje“, mají kromě krajské i městskou funkci

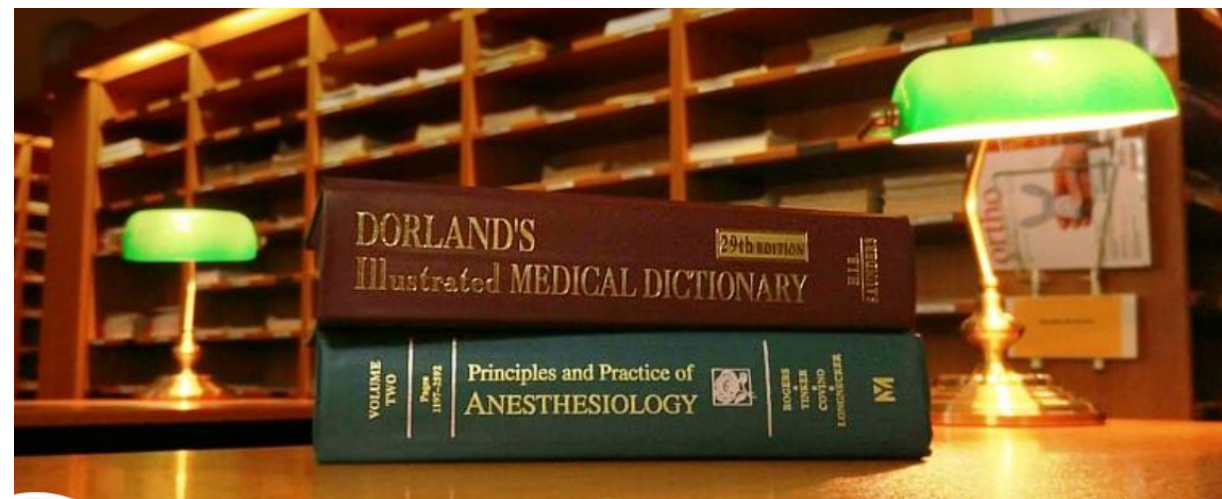
Obce

- jsou zřizovateli:
 - místních, obecních a městských knihoven
 - bez ohledu na velikost obce
 - např. Vsetín, Písek, Horní Lideč, Dobrá, Bruntál...

Specializované knihovny

- Jsou zřizovány
 - MŠMT – Národní technická knihovna
 - Ministerstvo zdravotnictví – Národní lékařská knihovna
 - Parlamentní knihovna
 - ...
- Specializované knihovny
 - Mají specializovaný KF
 - Spolupracují s NK ČR
 - Plní funkci MVS pro svou specializaci
 - Vykonávají i další odborné akce

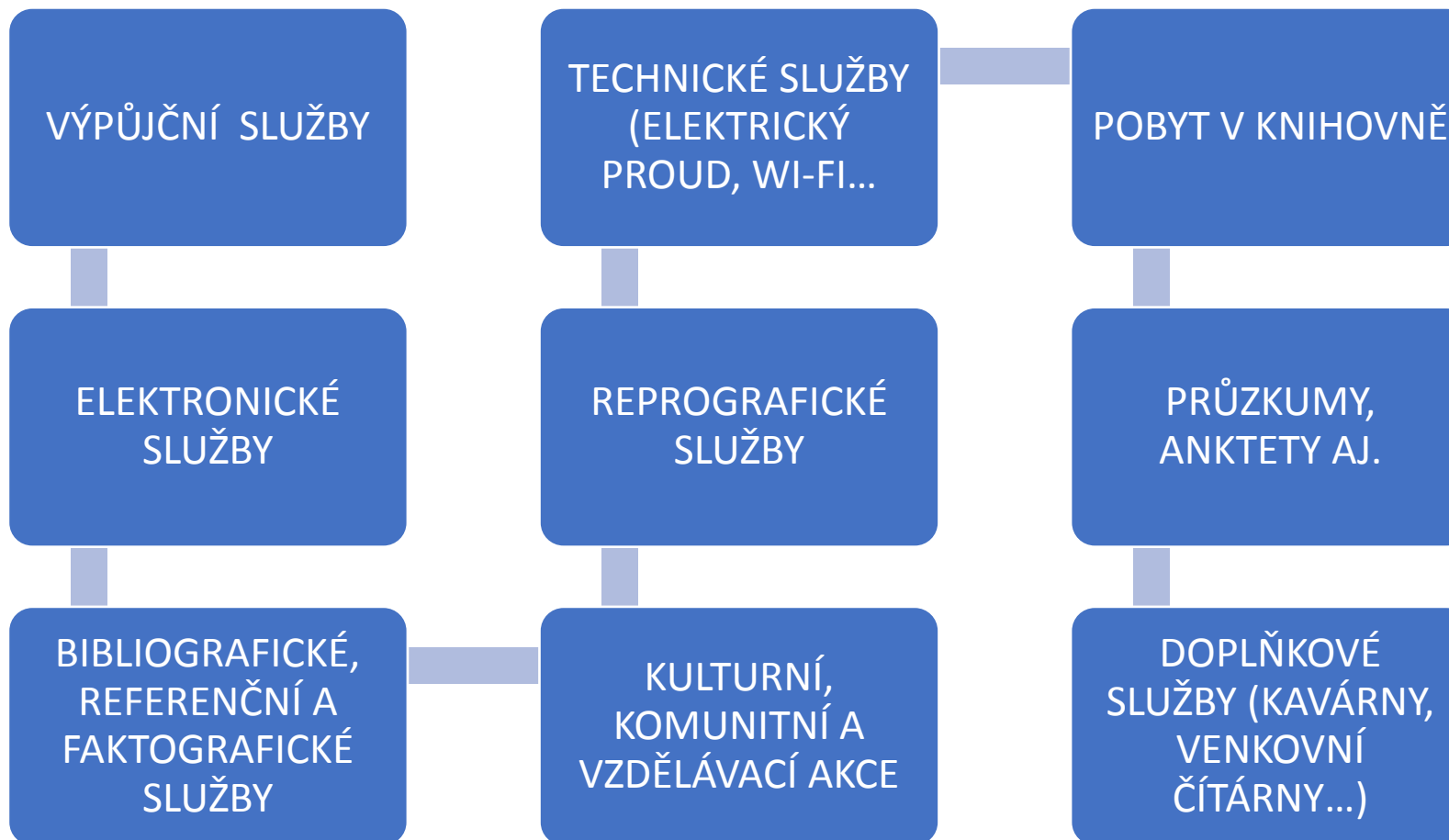
Pověřené a obsluhované knihovny

- **Pověřená knihovna**
 - knihovna pověřená výkonem regionálních funkcí
 - dostává krajskou dotaci, formou služeb poskytuje pomoc menším knihovnám v regionu
 - např. Nový Jičín, Bruntál, Opava
- **Obsluhovaná knihovna**
 - příjemce služeb od pověřené knihovny
 - např. Vražné, Horní Lideč, Bolatice

TYPOLOGIE SLUŽEB

Typologie služeb

Služby

- **Výpůjční služby**

- Absenční, prezenční
- Asistované, neasistované
- MVS, MMVS

- **Elektronické služby**

- Vnější, vnitřní
- Internet, přístup k databázím, DNNT, digitální knihovny, webové stránky, sociální sítě, OPAC katalogy...

- **Bibliografické a referenční služby**

- zprostředkování požadované informace, ať už přímo, nebo odkazem na způsob, jak ji získat, či na pramen, v němž je obsažena
(https://wiki.knihovna.cz/index.php?title=Referen%C4%8Dn%C3%AD_slu%C5%BEby)

Služby

- **Technické služby**
 - Poskytování elektrického proudu, využití internetu (wi-fi)
- **Reprografické služby**
 - Kopírování, tisk, vazby dokumentů
- **Kulturní, vzdělávací a komunitní akce**
 - Akce pro širokou veřejnost, vzdělávací akce i pro knihovnickou obec
- **Pobytové služby**
 - Trávení volného času, možnost čtení, studia, sociálního kontaktu

Služby

- **Zjišťování informačních potřeb**
 - Průzkumy, ankety, zjišťování uživatelských názorů a jejich potřeb
- **Doplňkové služby**
 - Služby venkovních prostorů, letních čítáren, kaváren
 - Půjčovny věcí
 - Služby pro specifické kategorie uživatelů
 - Další služby podle zaměření knihovny a místních potřeb uživatelů

Prostor knihoven

FYZICKÝ

- PROSTOR PRO TVŮRČÍ ČINNOSTI
- PRO KULTURNÍ A KREATIVNÍ AKTIVITY
- PRO VZDĚLÁVÁNÍ
- PRO KOMUNITNÍ SETKÁVÁNÍ
- NEJDE O ÚLOŽIŠTĚ KNIH 😊!

DIGITÁLNÍ

- VSTUPNÍ BOD KE SLUŽBÁM
- WWW STRÁNKY, SOCIÁLNÍ SÍŤ
- KATALOGY
- SLUŽBY 7/24
- PŘÍSTUPY K VIRTUÁLNÍM ZDROJŮM – SOUBORNÉ KATALOGY, DATABÁZE

Prostor knihoven

PRO JEDNOTLIVCE

- NAPLNĚNÍ INDIVIDUÁLNÍCH POTŘEB
- ÚČAST NA KOLEKTIVNÍCH AKCÍCH
- KOMUNIKACE V ELEKTRKONICKÉM PROSTŘEDÍ
- SOCIALIZAČNÍ ROLE, SDÍLENÍ ZÁŽITKŮ ZE ČTENÍ, KULTURNÍCH I VZDĚLÁVACÍCH AKCÍ
- KOMUNIKACE

PRO SKUPINY

- POSÍLENÍ KOMUNITNÍCH ROLÍ KNIHOVNY
- ZVYŠOVÁNÍ KVALITY MÍSTNÍCH SPOLEČENSKÝCH VZTAHŮ
- PROSTOR MAJÍCÍ „DŮVĚRU“ OBYVATEL
- BEZPEČNÉ MÍSTO
- DOBRÁ VEŘEJNÁ SLUŽBA
- „TŘETÍ PROSTOR“

Třetí prostor

- „třetí prostor“ – tedy místo, kde CHCEME být
- místo pro jednotlivce i skupiny
- místo pro splnění celé škály jejich potřeb
- místo, kde se vytváří občanská soudržnost
- místo, ve které mají důvěru
- místo, které nabízí určitý sociální kapitál
- otevřený a dostupný veřejný prostor

KNIHOVNICKÉ SLUŽBY

21.3.2022

Služby v obecném zájmu

- knihovnické služby
 - bývají založeny na místních tradicích
 - zohledňují zvláštnosti místa
 - musí zajišťovat rovný přístup
- jsou závislé na veřejném financování
- přispívají
 - k sociálnímu začleňování
 - k soudržnosti místních společenství
 - mezigenerační solidaritě

Kvalitativní přístupy

- KS by měly být snadno přístupné (univerzální přístup), a to **zdarma** (viz knihovní zákon).
- **měly by reagovat na změny potřeby uživatelů**
 - s cílem zlepšit kvalitu služeb
 - umožnit přístup k informačním zdrojům bez ohledu na ekonomickou situaci uživatelů.
- **měly by respektovat jejich kulturní specifika.**
- poskytování KS by mělo být optimalizováno na základě pravidelných hodnocení, která by měla působit jako zpětná vazba organizace

HODNOCENÍ SLUŽEB

21.3.2022

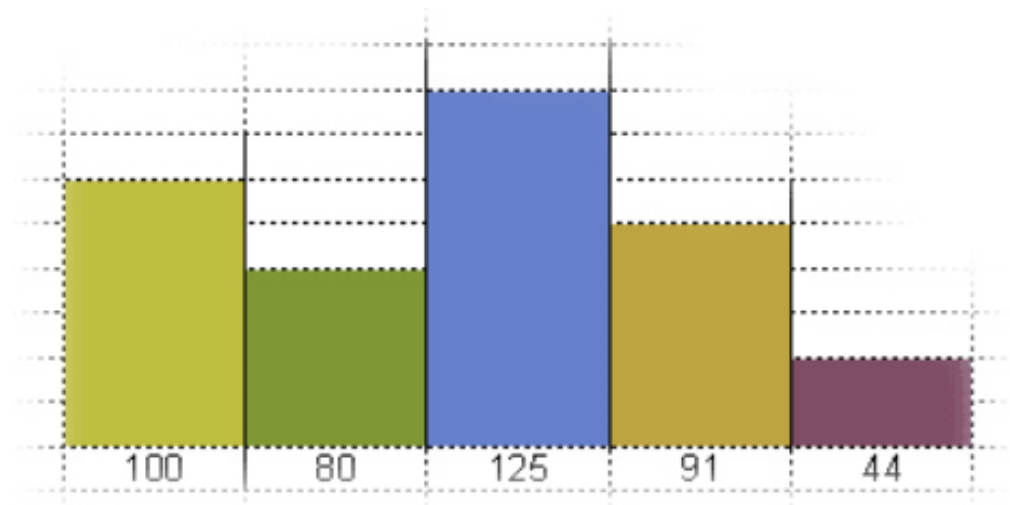
Měření kvality služeb

- Standard pro dobrou knihovnu
 - Metodický pokyn MK k vymezení standardu VKIS
(https://ipk.nkp.cz/legislativa/01_LegPod/knihovni-zakon-257-2001-sb.-a-navazne-provadeci-prepisy/metodicky-pokyn-ministerstva-kultury-k-vymezeni-standardu-verejnych-knihovnickych-a-informacnich-sluzeb-poskytovanych-knihovnami-zrizovanymi-a-nebo-provozovanymi-obcemi-a-kraji-na-uzemi-ceske-republiky-2019)
- Benchmarking knihoven
 - (<https://www.benchmarkingknihoven.cz/>)
- Etické kodexy
- Charta služeb
- ...

Benchmarking knihoven

- nástroj pro hodnocení **kvality knihoven**
- porovnávání **kvantitativních i kvalitativních** ukazatelů
- **založeno na myšlence**
 - „učení se od lepších“
 - „učící se organizace“
 - „benchlearning“
- **Inspirace – Bibliotheksindex**
 - od roku 1999 v německy mluvících zemích

- pouze pro přihlášené knihovny
- žádný poplatek (u BIX ano)
- data jsou neveřejná
- **komunikace**
 - Konference Měření – uzavřená nemoderovaná konference
- hledání „ideální knihovny“
- knihovna jako inspirace pro ostatní
- **využito v soutěži Městská knihovna roku...**
- hodnocení i kvalitativních parametrů
- prostředí, budova, personál

VLOŽTE SVÉ HESLO

Benchmarking knihoven

vyhodnocování výkonu a kvality činnosti knihoven
metodou benchmarkingu

Vaše vstupní heslo:

VSTOUPIT

Každý se přihlašuje svým unikátním heslem (velikost písmen hraje roli).
Pokud nemáte přiděleno heslo [klikněte zde a vyplňte krátký formulář!](#)

Shrnutí – kvalita pro uživatele

zodpovědnost	zjišťování potřeb uživatelů a jejich aktivní uspokojování
kompetentnost	vědět, co se vyžaduje a být schopen to realizovat
zdvořilost	přemýšlení o potřebách klientů
komunikace	zpětná vazba od čtenářů
spolehlivost	důvěryhodnost poskytovatele služeb
bezpečnost	fyzická bezpečnost a komfort
porozumění	zjistit, co si klient přeje, jaká má přání
hmotné investice	spolehlivá zařízení

Standard pro dobrou knihovnu

Metodický pokyn Ministerstva kultury
k vymezení standardu veřejných
knihovnických a informačních služeb
poskytovaných knihovnami zřizovanými
a/nebo provozovanými obcemi
a kraji na území České republiky

MINISTERSTVO
KULTURY

ASOCIACE KRAJŮ
ČESKÉ REPUBLIKY

Služby knihoven knihovnám

Krajské programy regionálních
funkcí na podporu knihoven

MINISTERSTVO
KULTURY

ASOCIACE KRAJŮ
ČESKÉ REPUBLIKY

Standard pro dobrý knihovní fond

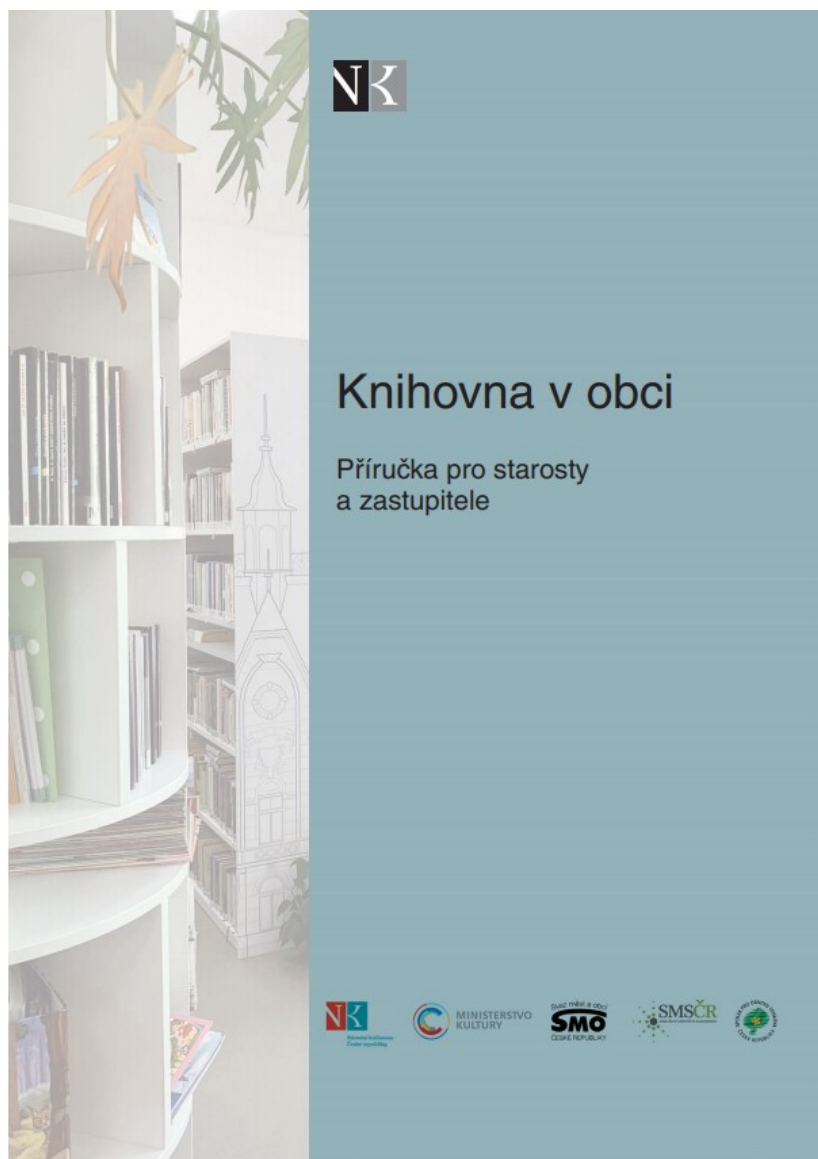
Metodický pokyn Ministerstva kultury
k vymezení standardu doplňování
a aktualizace knihovního fondu pro knihovny
zřizované a/nebo provozované obcemi
na území České republiky

MINISTERSTVO
KULTURY

ASOCIACE KRAJŮ
ČESKÉ REPUBLIKY

Literatura

STÖCKLOVÁ, Anna. Služby knihoven: vybrané problémy. In: *Studijní pomůcky pro knihovníky* [online]. Praha: Jinonické texty, 2008 [cit. 2021-03-07]. Dostupné z: <https://studujte.nkp.cz/najit-studijni-pomucku/stocklova-anna>

Oborová brána KIV. *Informace pro knihovny* [online]. Praha [cit. 2021-03-07]. Dostupné z: <https://ipk.nkp.cz/KIV/>

Koncepce rozvoje knihoven ČR na léta 2021.- 2027 s výhledem do roku 2030. In: *Národní knihovna České republiky* [online]. Praha: Národní knihovna ČR, 2002 [cit. 2021-01-18]. ISSN 1211-8699. Dostupné z: <https://ipk.nkp.cz/docs/koncepce-rozvoje-knihoven-2021-2027>

Studijní texty: studijní texty pro kurzy profesní kvalifikace knihovníků dle Národní soustavy kvalifikací. *Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě* [online]. Ostrava [cit. 2021-03-07]. Dostupné z: <https://www.svkos.cz/pro-knihovny/studijni-texty/>

Informace pro knihovny [online]. Praha: Národní knihovna České republiky - Knihovnický institut [cit. 2021-03-07]. Dostupné z: <https://ipk.nkp.cz/>

REICHEL, Jiří. *Kapitoly metodologie sociálních výzkumů* [online]. Praha: Grada, 2009 [cit. 2021-03-07]. Sociologie. ISBN 978-80-247-3006-6.

SMETÁČEK, Vladimír. Informační potřeby a jejich optimální uspokojování. Praha: Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy, 1990. Informační bulletiny / Pedagog. fak. Univ. Karlovy.

Solar, Jiří. Okolo pultu: [breviář]. Praha: Talpress, 1996.

LEGISLATIVA, INFORMACE, LITERATURA

PhDr. Marie Šedá

metodik.knihovna@gmail.com